

Do školného sa pustili poslanci

Študenti diaľkového štúdia a ich peňaženky sú momentálne v rukách poslancov. Novela vysokoškolského zákona má onedlho definitívne rozhodnúť o školnom pre externistov.

Včera text podrobili kritike členovia školského výboru parlamentu. Exministri Martin Fronc (KDH) a László Szigeti (SMK) spoplatnenie externistov úplne odmietajú ako nesystémové, niektorí poslanci chcú stanoviť maximálnu výšku školného. Oľga Nachtmannová (Smer-SD) navrhuje určovať strop každoročne, opatrením ministerstva školstva. Cenník školného pre externistov by sa mal odvíjať od kvality školy a ekonomickej náročnosti štúdia. Medzi najlacnejšie odbory dnes patria štúdium práva, manažmentu či sociológie - rebríček finančnej náročnosti uzatvárajú lekárstvo, umelecké smery či štúdium pilota.

Bitka o strop

"Je dobré spočiatku stanoviť nejaký limit, lebo nevieme, ako sa spoplatnenie vyvinie. Skúšobné obdobie zabráni tomu, aby školy vyleteli s cenami príliš vysoko," tvrdí predseda výboru Ferdinand Devínsky. Poslanec SDKÚ-DS preto navrhol, aby školné pre externistu nepresiahlo výšku nákladov na denného študenta rovnakého študijného odboru. Štátna dotácia napríklad na študenta práva dnes dosahuje zhruba 27-tisíc korún ročne, spomínané umelecké smery vyjdú štát aj na státisíce. Priemerná výška školného je asi 44-tisíc korún ročne. Niektorí odborníci zase tvrdia, že strop zabráni kartelovým dohodám o výške školného medzi univerzitami s vychytenými odbormi.

Limity od ministra

Ministrovi Jánovi Mikoľajovi sa pozdáva koaličný návrh predložený poslankyňou Nachtmannovou. "Zaväzuje ministerstvo stanoviť limit na základe nákladov na študenta, pričom horný limit nesmie presiahnuť náklady na denné štúdium." Rektor Univerzity Komenského František Gahér tvrdí, že škola nemá extrémne drahé študijné odbory a tie najdrahšie nie sú atraktívne pre externých študentov. Odvodzovať výšku školného od nákladov na denného študenta však považuje za rozumné. Podľa miniprieskumu, ktorý HN nedávno realizovali na desiatich slovenských univerzitách - ak by neboli školy obmedzené stropom, externé školné by stanovili v priemernej výške 30-tisíc korún ročne. Štúdium práva napríklad na súkromnej Bratislavskej vysokej škole práva dnes vyjde na 57-tisíc korún ročne.

Čo navrhujú poslanci:

- strop na školné pre externistov (Nachtmannová, Devínsky)
- zavedenie kategórie elitnej vysokej školy (Rosová)
- odmietajú posilnenie rektorov a správnej rady na úkor akademických senátov (Fronc, Szigeti, Rosová)
- odmietajú zasahovanie do tvorby orgánov na súkromných vysokých školách (Devínsky)
- ponechať paušálny systém prideľovania motivačných štipendií (Fronc)